

**INFORMACIJA
O NEVLADINOM SEKTORU U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU
ZA 2013. GODINU**

Zenica, juni 2014. godine

Bosna i Hercegovina, Zenica, Kučukovići br. 2
Telefon: 032/244-854 i 244-772; Fax: 032/245-551
e-mail: min.pravosudje@zdk.ba,
www.zdk.ba

I. UVOD

Ova informacija obuhvata nevladin sektor koji predstavlja nevladine organizacije, odnosno udruženja građana sa sjedištem u Zeničko-dobojskom kantonu, a koja su upisana u Registar udruženja građana Zeničko-dobojskog kantona, njihov značaj, uslove za registraciju, ciljeve i djelatnost udruženja, ukupan broj registrovanih udruženja i iznos finansijske podrške Vlade i općina sa najznačajnijim projektima za 20133. godinu.

Zakonom o udruženjima i fondacijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 45/02), uređeni su uvjeti i postupak za osnivanje, unutrašnju organizaciju, registraciju, prestanak udruženja, kao i druga pitanja od značaja za slobodno i dobrovoljno udruživanje građana i pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Procedure oko upisa u Registar udruženja i fondacija sa potrebnim obrascima nalaze se na službenoj Web stranici Zeničko-dobojskog kantona.

II. ZNAČAJ NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Nevladine organizacije su kao oblici organizovanja i slobodnog udruživanja građana koji zastupaju različite interese i potrebe u zajednici i društvu u kojem aktivni građani, odnosno građanska inicijativa, okupljaju i razvijaju društveni i ljudski potencijal u cilju demokratizacije odnosa u javnom, političkom, ekonomskom, kulturnom i svim drugim sferama društvenog života neophodne u svakom društvu pa i u Zeničko-dobojskom kantonu.

Nevladine organizacije imaju posebnu vrstu povjerenja među članovima, kao i u društvu u cjelini, jer im omogućavaju da izraze zabrinutost, zastupanje, njihove interese i mogućnost učešća u kreiranju određene politike i inicijativa u zajednici.

Razvoj civilnog sektora, odnosno nevladinog, neprofitnog, dobrovoljnog sektora, uz slobodu udruživanja i djelovanja za opće dobro su prioriteta u civilnom društvu i prepoznati su kao važan element u javnom životu našeg društva.

Priznanje položaja i uloge nevladinog sektora u BH društvu i značaj u procesu izgradnje demokratije i civilnog društva su veoma bitni u procesu održivog razvoja lokalne zajednice i društva u cjelini.

III. REGISTAR NEVLADINIH ORGANIZACIJA

U skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja registra udruženja i fondacija i stranih i međunarodnih nevladinih organizacija („Službene novine FBiH“, broj: 61/02, 8/08 i 78/10), propisan je postupak upisa u knjige registra udruženja i fondacija i stranih i međunarodnih nevladinih organizacija u Federaciji Bosne i Hercegovine, promjene upisa u registar, oblik i sadržaj registra i način njegovog vođenja, izdavanje izvataka iz registra i druga pitanja od značaja za upis i vođenje registra subjekta upisa. Uslovi i postupak za osnivanje, unutrašnja organizacija, registracija, prestanak rada udruženja i fondacije, kao i druga pitanja od značaja za slobodu i dobrovoljno udruživanje građana i pravnih lica vrši se u Ministarstvu za pravosuđe i upravu – Sektor za upravu, na zahtjev za upis koji se podnosi na propisanom obrascu.

Udruženje i fondaciju mogu osnovati najmanje tri fizička lica koji su državljani Bosne i Hercegovine ili u njoj imaju boravište ili tri pravna lica registrovana u Bosni i Hercegovini.

Uz zahtjev za upis u registar udruženja prilaže se: osnivački akt (odluka o osnivanju udruženja), statut, odluka nadležnog organa o imenovanju osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje udruženja, odluka o imenovanju članova organa upravljanja udruženja, zapisnika sa osnivačke skupštine udruženja, ovjerene fotokopije identifikacione isprave za osnivače i osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje udruženja i dokaz o izvršenoj uplati troškova, koji se odnose na registraciju udruženja u ukupnom iznosu od 170,00 KM.

Upisom u registar nevladina organizacija tj. udruženja i fondacije stiču svojstvo pravnog lica, a rješenje o upisu objavljuje se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“. Također rješenje o promjeni naziva, sjedišta, osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje ili pripajanje, razdvajanje ili transformaciju ili prestanak rada udruženja objavljuje se u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

IV. STANJE U REGISTRU UDRUŽENJA GRAĐANA

U Registru udruženja građana i fondacija sa danom 31.12.2012. godine upisano je 1696. udruženja.

Ministarstvo za pravosuđe i upravu trenutno ne raspolaže podacima koji se odnose na ukupan broj članova udruženja građana, niti brojem članova pojedinih udruženja, budući sa provodi samo postupak upisa udruženja građana.

U 2013. godini, Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, vodilo je aktivnosti oko sređivanja stanja upisa promjena do sada registrovanih udruženja, budući da mnoga udruženja nisu postupila po članu 33. Zakona o udruženjima i fondacijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 45/02), a dužna su kantonalnom organu prijaviti promjenu statuta, naziva, sjedišta, djelatnosti, lica ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje, članova organa upravljanja, pripajanja, razdvajanja ili transformacije i prestanka rad udruženja odnosno fondacije u roku od 30 dana od dana izvršene promjene.

Prema udruženjima koja nisu postupila po odredbama navedenog člana, preduzete su radnje iz člana 43. stav 2. tačka 1. Zakona o udruženjima i fondacijama Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno po službenoj dužnosti pokrenut je postupak brisanja iz Registra udruženja.

Shodno gore navednom za oko 300 ispostavili smo rješenja o upisu promjena u Registar, čime smo znatno ažurirali stanje u registru, odnosno usaglasili isti sa faktičkim stanjem na terenu.

V. DJELATNOST

Kako svaka nevladina organizacije ima svoje ciljeve i djelatnost one su shodno tome razvrstane po vrsti djelatnosti, a koje ne mogu biti u suprotnosti s ustavnim poretom Bosne i Hercegovine ili Federacije Bosne i Hercegovine, niti usmjerene ka njegovom rušenju niti raspirivati nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje ili diskriminacije zabranjene Ustavom i Zakonom.

Ciljevi i djelatnost udruženja ne mogu uključivati angažovanje u predizbornoj kampanji političkih stranaka i kandidata, prikupljanje sredstava za političke stranke i njihovo finansiranje.

Nevladine organizacije u Zeničko-dobojskom kantonu obavljaju 15 „osnovnih“ djelatnosti i to: arhitektura, afirmacije struke, boračka zaštita, sportska, privredna, pomoć građanima oštećenog sluha, socijalna skrb, tehnička kultura, muzička kultura, pomoć ženama, kultura, zdravstvo, obrazovanje, poljoprivreda i ekologija, a pored istih su u statutima udruženja navedene i druge djelatnosti.

Osnovne djelatnosti nevladinog sektora su:

- jačanje međusobnih strukovnih, naučnih, kulturnih i umjetničkih kontakata prema opće prihvaćenim međunarodnim standardima,
- njegovanje i razvijanje etike u skladu sa principima i načelima moralnog kodeksa arhitekata i zaštita autorskog i profesionalnog integriteta arhitekta,
- zaštita pravnog i socijalnog statusa članstva, pružanja odgovarajućih vidova pomoći, ostvarivanje prava na besplatnu zdravstvenu i pravnu pomoć članova, prikupljanje arhivske građe o članstvu, inicijativa za poboljšanje statusa članstva, te donošenje kodeksa boračke etike i oblikovanja moralnog lika borca,
- ostvarivanje što povoljnijih uslova za razvoj sporta, poboljšanje zdravstvene zaštite i osiguranje sportista, obezbjeđenje materijalnih, organizacionih i stručno-tehničkih uslova za razvoj i unapređenje sporta i postizanje što boljih rezultata i dostignuća u sportu,
- okupljanje lica oštećenog sluha radi organizovanog djelovanja na poboljšanju kvaliteta njihovog života, aktivnosti na ostvarivanju njihovih socijalnih prava i stvaranja uslova za uspješno zadovoljavanje opštih, zajedničkih, posebnih i specifičnih potreba i interesa lica oštećenog sluha,
- podsticanje i koordiniranje aktivnosti na ostvarivanju socijalnih prava i stvaranju uslova za uspješnije zadovoljavanje opštih, zajedničkih, posebnih i specifičnih potreba građana,

- poticanje, usmjeravanje, objedinjavanje i koordiniranje rada muzičara u cilju unapređenja muzičkog nivoa, kao i pružanje stručne i druge pomoći muzičkim izvođačima, te otkrivanju talenata putem seminara i organizovanjem takmičenja,
- pružanje zdravstvene, psihosocijalne i pravne zaštite, pomoći, savjetovanja i podrška traumatiziranim ženama, djeci njihovim porodicama, žrtvama ratnog zlostavljanja i domaćeg nasilja,
- istraživanje, očuvanje i afirmacija kulture, tradicije i običaja,
- pomaganje umjetnika, učenika i studenata, praćenje odgojno-obrazovnog procesa, uspostavljanje neposredne saradnje sa kulturnim i prosvjetnim organizacijama,
- organizovanje i provođenje zdravstvenog prosvjećivanja, kroz razne oblike predavanja, izdavanja brošura i drugih oblika aktivnosti na organiziranom djelovanju cjelokupne društvene zajednice za sprječavanje i otklanjanje bolesti i provođenje adekvatne terapije,
- stvaranje uslova za razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva, skladištenje i prodaja proizvoda, te uvođenje novih tehnologija i mašina u radu,
- okupljanje pojedinaca koji su voljni da se vlastitim snagama i sredstvima angažuju na očuvanju, unaprjeđenju i zaštiti prirode i da se konstantno angažuju na usklađivanju interesa i odnosa društvenog razvoja sa prirodnim zakonitostima i potrebama ljudi, te biljnog i životinjskog svijeta, da žive u zdravim sredinama i čistim okruženjima i da na taj način doprinose kvalitetu življenja uopšte.

Za rad i djelatnost NVO dobijaju finansijska sredstva u skladu sa postojećim zakonskim propisima prema kriterijima, načinu i dodjeli sredstava sa opredjeljenjem za vrlo javnu i transparentnu proceduru dodjele finansijskih sredstava, što predstavlja jasan iskorak u pravcu izgradnje povjerenja između vladinog i nevladinog civilnog sektora.

VI – FINANSIJSKA PODRŠKA VLADE SA NAJZNAČAJNIJIM PROJEKTIMA

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je davala finansijsku podršku nevladinim organizacijama i njihovim projektima, a u cilju održivog razvoja i većeg učešća građana radi zaštite njihovih prava i interesa, te razvoju aktivnog građanstva i nevladinih organizacija u donošenju odluka i kreiranja javnih politika.

Finansijska sredstva su se dodijeljivala po Javnom pozivu, a u skladu sa Programom utroška sredstava koji je utvrdila Vlada Zeničko-dobojskog kantona.

S tim u vezi sredstva su dodijeljena kako slijedi:

1. Ured Premijera u iznosu od 118.250,00 KM, a odnosila su se na finansiranje projekata iz oblasti: sporta, kulture i obrazovanja, a kao najznačajnije navodimo:

- Učešće u rješavanju stambenog pitanja za Alić Hamzu, iznis od 30.000,00 KM,
- Organizacija moto susreta „Žepče 2013“, iznos od 2.000,00 KM, Udruženje „Ujedinjeni-United“ Žepče,
- Međunarodni atletski miting „Zenica 2012“ iznos od 22.000,00 KM, Atletskom klubu „Zenica“,
- Šahovski turnir u povodu Dana Zeničko-dobojskog kantona, iznos od 5.000,00 KM, Šahovskom savezu Zeničko-dobosjkog kantona,
- Crveni križ ZDK, iznos od 3.000,00 KM, Kantonalno takmičenje učenika u poznavanju prve pomoći,
- Manifestacija „Zenica fashion weekend“, iznos od 3.500,00 KM, Modno plesni studio „Fashion“ Zenica,
- Održavanje koncerta za Dan državnosti, iznos od 1.950,00 KM, Udruženje Muzičkih pedagoga iz Zenice,
- Održavanje manifestacije Slet brigadira „Breza 2013“, iznos od 1.000,00 KM, Udruženje ORG „Brezanski rudar“ iz Breze.

2. Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport izdvojilo je kako slijedi:

2.1. Za projekte udruženja vezane za **zaštitu kulturno-historijskih spomenika** izdvojeno je ukupno 40.000,00 KM.

2.2. Za **omladinske projekte** izdvojeno 20.000,00 KM, kako slijedi:

- Udruženje Samostalni odred izviđača „Zenički“ Zenica 700,00 KM,
- Udruženje tehničke kulture ZDK iz Zenice, iznos od 500,00 KM,
- Udruženje Forum građana Zenice, iznos od 500,00 KM,
- Udruženje „Alternative“, iznos od 1.000,00 KM,
- Udruženje Univerzalna škola „Lider“ iz Zavidovića, iznos od 700,00 KM,
- Udruženje „Stari grad“ iz Tešnja, iznos od 700,00 KM,
- Udruženje Univerzalna škola Jelah iz Tešnja, iznos od 500,00 KM,
- Udruženje žena „Majke“ iz Doboj Juga, iznos od 450,00 KM,
- Udruženje „Nova vizija“ iz Olova 500,00 KM,
- Udruženje žena „Duga“ iz Tešnja, iznos od 500,00 KM.

2.3. Projektima udruženja iz domena **kulturnih manifestacija i izdavačke djelatnosti** izdvojeno je 28.750,00 KM, i to:

- Udruženje „Planet desing“ Zenica, iznos od 1.000,00 KM,
- Udruženje Omladinski hor Zenica, iznos od 1.000,00 KM,
- KUD „Gračanica“ Zenica, iznos od 750,00 KM,
- KUD „Željezara“ iz Zenice, iznos od 750,00 KM,
- KUD „Gorica“ Zenica, iznos od 750,00 KM,
- Udruženje „Biseri sevdaha“ Zenica, iznos od 750,00 KM,
- Ansambl „Bosnia folk“ Zenica, iznos od 750,00 KM,
- BZK „Preporod“ Zenica, iznos od 750,00 KM,
- KUD „Fadil Dogdibegović- Dikan“ iz Kaknja, iznos od 1.000,00 KM,
- Udruženje „Kazandžiluk“ Kakanj, iznos od 500,00 KM,
- Udruženje „Alternative“ Kakanj iznos od 1.000,00 KM,
- Društvo likovnih umjetnika „Impresija“ Zavidovići, iznos od 1.000,00 KM,
- Udruženje „Sadnice mira“ Zavidovići, iznos od 750,00 KM,
- Univerzalna škola sporta „Lider“ Zavidovići, iznos od 500,00 KM,
- HKUD „Gromovnik“ Novi Šeher - Maglaj, iznos od 750,00 KM,
- KUD „Behar“ Tešanjka-Tešanj, iznos od 1.000,00 KM,
- KUD „Izudin Mulabećirović Izo“ Jelah iznos od 750,00 KM,
- Udruženje „Stari grad“ Tešanj, iznos od 1.000,00 KM,
- Udruženje žena „Duga“ Tešanj, iznos od 500,00 KM,
- Udruženje KUD „Ilhamija“ Žepče, iznos od 750,00 KM,
- Udruženje žena „Žena 21. Vijeka“ Doboj Jug, iznos od 500,00 KM,
- Udruženje KUD „Jozo Džido Zuber“ iz Usore, iznos od 1.000,00 KM,
- Udruženje HKD „Napredak“ Vareš, iznos od 750,00 KM.

2.4. Transfer sredstava za **sport** iznosio je 445.773,00 KM, a isti se odnosi na troškove kotizacije za klubove, takmičarske aktivnosti, posebne programe udruženja i pomoć pojedincima (sportistima).

Zbog brojnosti udruženja koja su dobila sredstva, kompletan listing nalazi se u prilogu broj I. infomacije

3. **Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice izdvojilo je za projekte iznos od 620.310,67 KM, a što se većinom odnosilo na realizaciju programskih zadataka udruženja.**

Zbog brojnosti udruženja koja su dobila sredstva, kompletan listing nalazi se u prilogu broj II. infomacije

4. **Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline nije izdvajalo sredstva ua NVO.**

5. **Ministarstvo za privredu nije izdvajalo sredstva za NVO.**
6. **Ministarstvo za pravosuđe i upravu nije izdvajalo sredstva za NVO.**
7. **Ministarstvo unutrašnjih poslova nije izdvajalo sredstva za NVO.**
8. **Ministarstvo zdravstva nije izdvajalo sredstva za NVO.**
9. **Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu za udruženja je izdvojilo ukupno 14.000,00 KM, i to:**
 - Udruženje Lovačko društvo „FAZAN“ iz Usore, iznos od 1.000,00 KM, (organizovanje akcije ulova štetočina)
 - Udruženje Lovačka organizacija „Zmajevac“ iz Zenica, iznos od 2.000,00 KM, (rekonstrukcija lovačke kuće na Nemilskom brdu),
 - Udruženje građana za uzgoj i zaštitu sitnih životinja iz Zenice, iznos od 2.500,00 KM, (međunarodna izložba sitnih životinja)
 - Udruženje građana za uzgoj i zaštitu sitnih životinja iz Tešnja, iznos od 2.500,00 KM, (međunarodna izložba sitnih životinja)
 - Udruženje Sportsko ribolovno društvo Visoko iz Visokog, iznos od 1.000,00 KM, (poribljavanje rijeke Bosne i Fojnice)
 - Udruženje mladih „ODRAZ“ iz Doboja, iznos od 2.500,00 KM, (izložba poljoprivredno-prehrambenih proizvoda),
 - Udruženje mladeži iz Usore, iznos od 2.500,00 KM, (promicanje i brendiranje proizvoda od divljeg voća i kravljeg sira).
10. **Ministarstvo za boračka pitanja izdvojilo je ukupno 359.413,76 KM. KM na ime redovnog finansiranja udruženja, obilježavanja godišnjica i značajnih datuma, takmičarskih aktivnosti sportskih klubova i ljetovanja djece boračke populacije i slijepih boraca.**

Zbog brojnosti udruženja koja su dobila sredstva, kompletan listing nalazi se u prilogu broj III. Informacije.

Budući da su i općine davale podršku nevladinim organizacijama i njihovim projektima u prilogu slijedi pregled dodijeljenih sredstava po općinama za udruženja.

Općina Zenica

Ukupan iznos za 2013. godinu od 69.500,00 KM.

Općina Kakanj

Ukupan iznos za 2013. godinu od 57.450,00 KM.

Općina Visoko

Ukupan iznos od 142.855,00 KM.

Općina Breza

Ukupan iznos od 234.699,65 KM

Općina Vareš

Ukupan iznos od 18.000,00 KM

Općina Olovo

Ukupan iznos od 13.414,00 KM

Općina Žepče

Ukupan iznos od 156.656,00 KM,

Općina Zavidovići

Ukupan iznos od 212.410,00 KM.

Općina Maglaj

Ukupan iznos od 18.628,30,00 KM

Općina Doboj Jug

Ukupan iznos od 3.000,00 KM

Općina Usora

Ukupan iznos od 64.179,90 KM

Općina Tešanj

Ukupan iznos od 286.000,00 KM.

Svi korisnici budžetskih sredstava su obavezni po završenom projektu dostaviti izvještaj ministarstvu o utrošenim sredstvima.

Ministarstvo za pravosuđe i upravu raspolaže podacima o svim davanjima sredstava od strane ministarstva i općina, te se uvid u dokumentaciju može izvršiti u ministarstvu.

VI – ZAKLJUČAK

Velik broj nevladinih organizacija na području Zeničko-dobojskog kantona djelimično se finasira iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, a zbog velikog broja udruženja koji obavljaju istu ili sličnu djelatnost na području Kantona dodjeljena sredstva su simbolična u odnosu na stvarne potrebe.

Kroz izvještaje o utrošku sredstava može se utvrditi namjensko trošenje dodijeljenih sredstva od strane Vlade Zeničko-dobojskog kantona i općina, a nepoznat je iznos sredstava dodjeljen od drugih institucija.

VII- MJERE I AKTIVNOST

Vlada Zeničko-dobojskog kantona će nastaviti saradnju sa nevladinim organizacijama, te će davati finansijsku podršku projektima u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima, kroz uspostavljanje povoljnijeg općeg društvenog okvira koji će omogućiti veći stepen saradnje između nevladinih organizacija i vladinog sektora.

Ministarstvo za pravosuđe će u narednom periodu ažurirati Registar udruženja, te pratiti postupanje udruženja po odredbama člana 43. Zakona o udruženjima i fondacijama.

Također će se aktuelizirati saradnja sa NVO-a putem davanje sugestija koje se odnose na ispavan rad udruženja uz uvažavanje primjedbi od strane udruženja.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona će putem Ministarstva za pravosuđe i upravu nastojati da udruženjima građana pruži svu potrebnu pomoć u cilju zakonitog rada, a u cilju transparentnosti prilikom donošenja prednacrtu zakona predložit će se aktivno učešće nevladinih organizacija i izradi istih.

Broj: 06/04-05-7351-2/14
Datum, 2014. godine
Zenica

Po ovlaštenju

MINISTAR
Rifat Delić